

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Kirándulások a szerkesztőség és a kiadóhivatal
 részéről átlagosan vess fel
 a szerkesztőség és kiadóhivatal Magyar király-útr s.
 Telefon-szám 164.

Feloldó szerkesztő: FÖDÖR KÁROLY

Előfizetési árak:
 Félévre 10 korona, az évallérás 3 korona.
 Vidékre félévre 12 korona.
 Egyenlő szám ár 10 fillér.

Az orosz békét elismerték a szovjetek

Bécs. Holnap, kedden jár le az orosz békeszerződésben megállapított határidő, amely időben a hatalmaknak ratifikálniuk kell a békeszerződést és Berlinben meg kell jelenniük az orosz meghatalmazottaknak, hogy a ratifikált szerződéseket kicserélik. Szombaton orosz részről jelentették hivatalosan, hogy ratifikálták a békeszerződést. Azonban még mind-e mai napig nem érkezett hír, hogy az orosz meghatalmazottak elutaztak volna. Ezert Berlinben még mindig óvatossággal fogadják az orosz híreket, mert Oroszországban még mindig harcban állanak a háborús és a békepartiak egymással.

Antant hadüzenet

Oroszországnak

Stockholm. A pétervári angol követérg idérkezett. Ezt követi a francia, az olasz és az összes antant követérg. Az orosz tüvátost azért hagyják el az antant képviselői, mert az antant a közeli napokban hadsereg Oroszországnak. Az antant követek kijelentik, hogy ők tisztában vannak azzal, hogy Oroszország a központi hatalmakban hathatós segítséget kap.

Sorozzák a 84—99-ik évbelieket

Budapest. A főváros tanácsa közhírré teszi, hogy az 1884—1899 évben született, eddig alkalmatlan népfelkölöket április 10 és 30-isa között pótszemlén fogják sorozni. Az alkalmassak május 15 én tartoznak bevonulni.

Uj királyfi

Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy Ütelségs Zita királyné vasárnap reggel 10 óra 40 perckor egy egészséges 111 gyermeknek adott életet. Bécsben annak öröme, hogy új királyi főherceg született, megdördültek az ágyuk és 101 lövést adtak le. A királyné és a kis főherceg jól érzik magukat.

Német herceg — finn király

Stockholm. A finnek küldöttsége azzal a kéressel fordult Vilmos német császárhoz, hogy engedje meg, hogy a finnek a finn trónra a német császár legfiatalabb fiát válasszák meg királynak.

Ukrán-orosz béke

Bécs. Az Ukrán köztársaság székhelyét áthelyezték Kievbé, ahol megkezdődött az orosz-ukrán béketárgyalás.

Vasárnapi hivatalos jelentés

Berlin, március 10

A nagyfőhadiszállás jelent: Nyugati határ: Az angol felderítő előretörések folytatása Monchyól délnyugatra erősebb osztagok törtek előre, visszavertük és foglyokat ejtettünk. Este a tüztevékenység többszörösen feléledt. Remstól északra rohamesapataink behatolták az ellenség árkaiba és foglyokat hoztak vissza. Ornestól mindkét ol-

dalt fokozott harc tevékenység folyt. Bramontól északnyugatra és nyugatra este a franciák élénk tüztevékenységet fejtettek ki több óras tüzérési előkészülés után délután Anbeville és Badenvillers között erős ellenséges osztagok előretörték és részben benyomultak előbbi árkaikba ellenrobainak elől az ellenség visszavonult kiinduló állásaiba. Würtenbergi rohamesapatak Nassani népfelkölök és lancok Markkirchól délnyugatra a francia állások ellen intézett előretörésük során egy tisztet és harminchat embert elfogtak. A két utolsó napon huszonnyolc ellenséges repülőgépet és egy kötött léggömböt lőttünk le. A Bülke vadászcsapat légiharcban kétszázadik ellentelét terítette le. (Ludendorff)

(Ministeriumok és sajtóosztálya)

Külgügyi hivatalunk felfogása Bonar Law és Asquith beszédére

Bonar Law és Asquith legutóbbi kirohanását illetékes bécsi diplomáciai helyen hideg nyugalommal fogadják.

— Előrelátható volt — mondotta egy magasrangú diplomata — hogy a háborús üszítők Angliában mindaddig, míg ártalmatlan vannak, minden alkalmat meg fogtak ragadni arra, hogy az angol közvélemény előtt kimutassák a háború folytatásának szükségét. Minden törekvésük arra irányul, hogy az angol közvéleményben élesen tartassák a harc kedvét. Nem szabad tehát ezeket a beszédeket úgy felfogni, mintha objektív kritikái volnának az eseményeknek.

Az orosz kormány menekülése

A Neues Wiener Tageblatt jelenti Stockholmból: Az orosz kormány bomlása mindjobban előrehaladt. Krilénkó aki ellenazta, hogy megfosszák a főváros jellegétől, több ízben nagyon hevesen összetűzött Leninnel és aztán lemondott. A kormány azért volt kénytelen Moszkvába elmenekülni, mert Péterváron teljesen elvesztette hatalmát a tömeg felét.

Vázsonyi szerdán beszél

A képviselőház választójogi bizottsága, miután Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter már megérikzett Budapestre és egészségi állapota megengedi a tanácskozásokon való részvételt, kedden folytatja a választójogi javaslat általános tárgyalását. Arról, hogy Vázsonyi már a legközelebbi ülésen felszólaljon, nem lehet szó, mert még több bizottsági tagnak van felszólalási joga. Beszélni fognak: Károlyi Mihály gróf, aki letett arról a korábbi szándékáról, hogy rövid deklarációval beérje, továbbá Holló Lajos, Haller István és a munkapárt részéről Klebersberg Kunó gróf és Herceg Ferenc. Elterjedt hírek szerint vasárnap Wekerle és a kormány tagjai között a választójogi kérdéséről, helyesebben a munkapárt által ajánlott módosításokról tanácskozás lesz.

Rossz idő a nyugati fronton

A Neue Freie Presse közli a Berlinske Tidende párisi jelentését, hogy a nyugati fronton néhány nap óta nagyon rossz az időjárás és nagy hóiharok dühöngenek. A rossz idő megakadályoz minden hadműveletet, de mind a két részről igen élénk tüzérési tevékenység észlelhető.

Közegészség- ügyünk állapota.

A napokban jelent meg egy kis cikkem, kizárólag orvosi szakba vágó tartalommal egyik orvosi szaklapban.

En alkalommal, amidőn ezen cikkemhez tartozó előzetesen megírt füzeteket kikerestem, kezesbe került egy 10 év előtti megírt tanulmányom: „Közegészségügyünk különös tekintettel Baja város viszonyaira.”

Egy évtized alatt sok megváltozott, az orvosi tudomány halad, a közegészségügy is változik, rendszerint én mellem, ott ahol (nálunk sajnos nem), és így az idézett dolgozatomban is vannak megjegyzések, amelyek reifikálásra szorúlnak és amelyek a változott viszonyok folytán egészen más alakulatot nyertek. Minthogy a most általam szempontként reifikálások esetleg aktuális jelentőséggel, nem akarom mondani fontossággal bírni, vagy birhatnak városunk viszonyaira, ez okból előadom azokat, használni kívánván a városnak még ez uton, miután korom és erőm egyéb tereń szolgáltatást már alig tehet.

Kezdem ott is kúrtisztasággal, most is. Viszonyainkhoz mérten alig történik e tereń, de ugyanazon eszközökkel többet és jobbat lehet produkálni. Jelesen, miután elég víz az utcák öntözésére nem áll rendelkezésre, olyankor kell sűrűtteni, mikor az amugy is csendes utcák egészen néptelenek, kora reggel, hajnalkor pláne, déli órákban ne sűrűtessünk és ha nem lehet hajnalkor (vagy mint nagy városokban éjjel), akkor inkább ne is sűrűtjenek, quietanon mové, legalább nem kavarnak fel a por és piszok, amelyet behelenni kell nekünk. Így irtam hát meg 10 év előtti irtam: „A piszok és por csökkentésére az is hozzájárulna, ha betiltatná még pedig erélyesen és kellő nyomatékkal, hogy a poroló ruhák, rongyok stb. ne rázassanak ki az utcára, mert ezen az uton kapja az utca a legveszedelmesebb port és piszokot.”

Eltérnék az igazságtól, ha be nem vallanám, hogy ezen 10 éven belül több ízben ne gáncsoltam volna ezt a fonák helytelen helyi szokást szóban és írásban, de eredmény nélkül! Ne volna elég hatalma a mi hátságnaknak, a közegészség és kúrtisztaság őrinek, ezt az igazán bántó abuzust bemutatni?!

Eddig a 10 év előtti mondatot, ill. írottat nem kellett reifikálni. De amit akkor a fásításról irtam, azt ma már nem állom, más fogalmak uralkodnak.

Évtizedek előtt a város utcáin és köztéréin nora voltak fák ültetve. Csak kúrt a város periferián ültettek a hátulajdonosok házuk előtt fát, bíki amilyent és amennyit akart, csak az élők fák az illetőknek tulajdona volt és maradt, ki is vágatta mikor neki tetszett, újat ültetett, ha neki tetszett, nem ültetett, ha nem akart. A múlt század 50-as éveiben az akkori abszolút kormány parancsa folytán fásítani kellett és ezt a parancsot a helyi hatóság úgy hajtott végre — irtózással az élők fákától a város utcáin — hogy a nagy vásárteret és a mostani széles Bészébet királynevetek akác fakkal beültette. Később azután nagy propagandát csináltak a fásítás érdekében (a saját uri személyem is) és amint ez rendszerint szokott lenni, a fásítás megindult, de túlhajtott módon. A kecség senkinek sem engedte meg, hogy fát ültethet a háza előtt, hanem maga befásította az egész várost, az utcákat a köztérket, ahol csak lehetett Most utólag nem csak a hasznos és előnyös oldala a fásításnak derül ki, hanem a hátrány is. Fákát ültetni t. i. csak nagyon széles utcákba szabad és itt csak kellő távolságban egymástól, különben az történik, ami most a helyzet, hogy akévesebbég teg utcákban elveszik a világosságot, a levegőt, a házak tetejére nének és mi legfontosabb, a házakat nedvesen tartják. Ki kell vágni, — lesz sok fája a városnak.

Annál inkább ki kell vágni sok fát, különösen azokat, amelyek már terjedelmesekek, mert ezek nemcsak az említett hátrányokat okozzák, hanem gyökereik, jelesen az akácfa gyökerei, elkerjednek a gyalogjáró alá, azt megláthatják és felemelik, sőt ez uton tovább kuszának a házak alá, láttam egy ízben a szobába benyomulni akácfa!

Még vissza kell térnem a kúrtisztaságra. A kúrtisztaság alatt nemcsak az utcák és köztérkek állapotát, minváltat kell szemügyre venni, hanem az udvarok és a házak belsejét sem szabad ignorálni. Régebben híres volt Baja városa a szép udvarairól, elannyira, hogy Tóth Kálmán az egész országban eldicsérte városunk udvarainak részis kertjeit. De nagy tisztaság uralkodott a házak belsejében. Be is lett tartva a szabályrendeletnek a sortés tartásra, hialalásra stb. vonatkozó rendelkezése, majdnem megszűnt a házakban való sertéshizlalás, igaz, hogy nem volt érdemes, elég olcsó volt a hizott disznó. Az utóbbi időben, talán ezt is a háboru okozta, megváltozott a helyzet: disznó hizlalás, disznó tenyésztés napi-

renden van, még a leguribb belvárosban is! És szabályrendelet ide, szabályrendelet oda, annyit tartanak, nevelünk és hialalunk, amonnyi nekünk tetszik. Hogy ilyen állapotok és viszonyok mit eredményeznek a kúrtisztaság és közegészség rovására, az elképzelhető. Azután meg a trágya kihordás! Szépen elsmórkáz az uton.

Kérdem: mindezeket a helytelenségeket és értalmasságokat kénytelen legysn eltűntni a közönség?!

(Folytatjuk.)

Ladányi dr.

H I R E K.

Utazni

kellene. Mind-uki vágyik a mindennap megszokott keretből egy kis időre kiemelkedni, hogy új arékat, új vidéket, új várost láthasson. Ha valaha kellemes volt az utazás, úgy bizonyára most kellemes. Elindulsz Bajáról csevely egy órai késéssel. A vonat fűtől, lók rajta egyet megindul és vadul szágúnd feléd. Mátészálg. Ot nem sokat időzöl. Csak 17 percet és 23 másodpercet és menten indulsz is. Néhány főőra letelével beérkezel — Bácsbokodra. Itt meg kell nézned az újonnan felépült malomot Erre félórai időt engedélyeznek. A fé óra tete tével egyet löznek rajtad, hogy megnézhessed a vasúti állomás felvételi épületét. Erre csak 20 perc-d van. Most már a raktar elő viszik a vonatodat. Itt megnézheted milyen árak érkeztek Bácsbokod kereskedelmének és mezőgazdaságának. Harminc percet alapos tanulmány után visszalöknek a felvételi épület elé, hogy lássad mennyit fejlődött a faluak az állomáson túl eső része. Minthogy néhány órát töltött el Bokodon, megindul újra a vonat, megy lassan, de biztosan Szabadka felé. Szabadkára érkezve nem boszankodol, hogy a gyorsvonatot lekészed, mert két órai késéssel nem vártak be, mert kárpótól azon felémelő tudat, hogy Bikityet alaposan megismerhetted.

Orvosi hír. Dr. Földes Mihály főorvos hosszabb időre szabadságot tartott és mai nappal megkezdte orvosi rendelését.

Konferencia beszédek. Dr. Kovács Pius, ciszterci rendi főgimn. tanár március hó 12-én, 13-án, 14-én és 15-én a szent Ferenc-rendiek templomában a kath. ker. világnézet vitatott kérdéseiről konferencia beszédeket mond, a művelt uri közönségnek. Kezdeté pontosan este 6 órakor.

Előadás az anya- és csecsemő védelemről. Ma, kedden délután 6 órakor kezd meg Pollernan Artur dr. tiszti főorvos a főgimnázium rajstermében sorozatos előadásait „Az anya és csecsemő védelemről.” Az aktuális téma megkérdezését főleg anyáknak és leendő anyáknak melegen ajánljuk.

Amler Antal tanítóképzői igazgató tartott vasárnap lyceális előadást, melynek tárgya a zene a középkorban, volt. Róviden ismertette az ókor zenéjét, majd áttért a középkorra, mit ügyen előadásában kiűnően vázolt. A nagy szakismerettel megtartott előadás színvonalát emelte, hogy az egyes hangszereket és jegyeket képeken is ismertette és két ókori eneket a tanítóképző énekkarával előadkeltetett. A közönség nagy tetszéssel fogadta az élvezetes és tanulságos előadást.

Hazafias ünnepély. A mi kir. tanítóképző vasárnap tartotta meg március 15-ii hazafias ünnepélyét. A dóm előtt az a zari tórért, mert a képzett növendékek számosan bevonultak katonai szolgálataira s az ünnepélyen így még résztvehettek. Az ünnepély igen szép számú közönség előtt a legnagyobb siker jegyében folyt le. Egymást váltottak fel a jobbnál jobb szavlatok, beszédek és zenezámmok. Különösen jó volt a Hubay csárdia jelenete, továbbá egy női: sextett, mely Lavotta szaralmát látszotta biztos technikával. Nagy tetszést arattak a tanítóképző házi zenekara által előadott kuncnóták, melyeket a közönség többször megújratott.

A Feminista Egylet felhívja a tagjai figyelmét dr. Pollernann Artur városi tiszti főorvos előadására az „anya és csecsemővédelemről.”

Irodalmi délután. A bajai jótékonykeűle leányegylet folyó hó 13-án szerdai délután 5 órakor rendezi negyedik irodalmi délutánját a következő műsorral: Levelet irt a leány, irta Zsuzsanna Mária, szavalja Lemberger Teri. Az ipartüvészetről irta és felolvassa Weidinger Oga. A nőrel felolvassa Ács Jenő. Ha majd a fiuk hazajönnek: irta John-Hey. Tábori tüzekről álmodom, irta Kiss József szavalja Friedmann Lili. Az elnökség ezuton értesíti az egyesület tagjait, hogy ezenkívül más meghívót nem bocsát ki.

Az Idény legnagyobb szabásu magyar filmje

Három hét . . .

FEDÁK SÁRI-val a Urászeropben Szombaton az Uránlabán.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **FODÓ KÁROLY.** Szerkesztő: Dr. SWERN JÓZSEF. Kiadó: **GÖRNY NYOMDA, BAJA.** Nyomatott a „Bajai”-nyomdában a Gyermekútján Baja, Mátyás király-ter.

A Mindenható végzésében megnyugvó bánattal jelentjük, hogy a szeretett testvér, illetőleg nagynőni

RADICS ILONA

„Ireneus Nővér“

név alatt működött Vörös Keresztes önkéntes ápolónő

hivatásos tevékenységének 3-ik évében, a varanói hadikórházban történt megbetegedése folytán, f. évi március 7-én d. u. 1 órakor éjtelének 46-ik évében, hozzátartozitól távol, a Kárpátoknak ellenségségulta vidékén, vallásos lelket visszaadta a Mindenség Urának.

Az engesztelő szent miséldozat f. hó 14-én, reggeli fél 8 órakor a Szt. Ferencrondiek templomban fog megtartatni.

Áldás és béke hamvaira!

Dr. Radics Elek
Radics Kornélia
testvérei.

Dr. Márey Béla
tanácsos.

Hat szobás

modern lakóház összes mellékkelhelyiségekkel és nagy telekkel a belváros forgalmas helyén
eladó

Cím: A kiadóhivatalban.

Nevelőnő-nek

ajánkozik gyermek mellé magas iskolával, zene- és német, angol nyelvismerettel egy németországi szállású hölgy. Cím a kiadóban.

6000 drb. 2 méter hosszú teljesen száraz igen erős hasított akác szőlőkaró eladó. — Megtekinthető: **Kálvária-utca 20.**

Tiszta és szerető leány vagy asszony keresetlik Budapestre,

minden házi munkára kis családdhoz. Jelentkezni Sebők Jánosnál a postaépületben. —

A gőzfürdőben hét-főn és kedden tanulóknak részére medence fürdő. Jelentkezések az iskolák igazgatóinál.

Eladás

Egy modern uri lakóház 6 szoba és mellékkelhelyiségekkel forgalmi gócpontban fekvő hozzátartozó 317 □ öl területű két kerttel, gyümölcsös és lugas szőlőkkel szabad kézből **eladó.** Ugyancsak 5 kis hold területű ingatlan földterület, melyből 500 □ öl szőlő gyümölcsösrel 250 □ öl kertészeti föld és 2400 □ öl herés föld lakóház és prés-házzal karos felszereléssel ugyanott szintén **eladó.**

Bővebb értesítés az ingatlan tulajdonosnál V. kerület kiscsávoly városrész Malom-utca 7. sz. alatt nyerhető.

Lakást

keresek Baján 3-4 szobával esetleg kőművelő házat kerttel. — Ajánlatokat kérek a Bajai Független Újság kiadóhivatalához.

Tégla, Cserép, Asbest Pala, Cementlapok egyszerű és díszesek
Sírkeretek betonból és teraczból
Disznóvályuk betonból
Itatóvályuk „
Kutfedőlapok „
Kutkagylók „
Mész és Cement kicsinyben és wagonként.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár

Baja, Posványosi ut.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan friss állapotban raktáron van

Állandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Interurban telefon: 221. szám.

Gépirásban

tökéletesen jártas, ezenkívül folyékony kézírású férfi vagy nő napidj mellett hivatalba felvétetik 1 hónapra. Német nyelvet beszélő reflektáns előnyben részesül. Sajátkezüleg irt ajánlatok a fizetési igény megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők a „CORVIN“ jelige alatt.

HIRDETÉSEK

jutányos áron
FELVÉTERNEK.

WEBER HELEN

A klasszikus táncművészet magasfogu iskolájának kiváló tagja WEBER HELEN klasszikus táncművésznő, aki legutóbb Berlinben aratott jelentősebb sikert. Meleg ünneplésben volt része a fiatal művésznőnek külföldön s gyönyörű balett táncai általános feltűnést kellettek mindig. A klasszikus tánc kitűnő művésznőjének szebnél-szebb, fantasztikus, az egyes táncoknak megfelelő, gyönyörű ruhája, csak emeli azt a hatást, amit elérni szokott.
F. hó 17-én este, 8-kor tartja

TÁNC-ESTÉLYÉT

a művésznő a „Nemzeti Szálló“ nagytermében. Baja városa méltán nézhet fellépése elé nagy várakozással. Jegyek Wagner könyvkereskedőnél kapthatók.

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.
Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság” „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala

Tavaszi blouze újdonságaim nagy választékban megérkeztek
Huszár Rezső áruháza.

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délelőtt
gőzfürdő férfiak részére. — Szombat délután férfi társas
fürdő (tisztasági medence fürdő.) — Szerda, csütörtök, péntek
délután gőzfürdő nők részére.

Kádfürdő egész héten.